

**Міхаель Мозер,
президент Міжнародної асоціації
україністів (МАУ),
професор Віденського університету**

Дякую! Я не образився, коли пані головуюча не назвала Австрію серед представлених тут інших зарубіжних країн, оскільки в Україні всі знають, що я як президент МАУ з Австрії представляю всіх українців світу. Так що це така специфічна ситуація. Я до недавнього часу не був переконаний, що зможу бути на цьому Круглому столі, тому я не готував спеціальних вітальних слів. Проте я хочу вам коротко розказати, як ми на Заході, і як я особисто ставлюся до останніх подій в Україні; що ми робили і що будемо робити у зв'язку із

ними. Як уже було згадано, я працюю передусім у Відні, відтак — я відчував певну відповідальність за те, як сприймають Україну і події останніх двох років у німецькомовному світі. Як на мене, принаймні, починаючи з січня 2014-го року, жоден учений-україніст чи україністка не могли просто продовжувати працю як доти. Я сам мовознавець і, як мовознавець, маю специфічний підхід до цих справ. Як усі ви знаєте, ця війна була обґрунтована на брехливих аргументах, що стосувалися саме мовних аспектів. На Заході, на превеликий жаль, тоді ще, на початку 2014-го року, аж до кримських подій і надалі, люди просто нічого не знали про те, що насправді відбувається в Україні, нічого не знали про справжню ситуацію. Нам тоді треба було працювати більше поза суто науковою сферою, більше поширювати правдиву інформацію. Те ж було і у сферах ЗМІ, в яких домінували проросійські інтерпретації подій. Тобто ми тоді просто стривожилися, коли зрозуміли, збагнули, що Захід у цій дуже критичній ситуації російського військового вторгнення, дивився на Україну тільки через Москву, очима Росії. Це була вкрай небезпечна ситуація. Ми всі, що любимо Україну (і в Україні, і поза Україною) були просто в шоці від військової агресії Росії проти України; повторююся, ми просто не могли звично продовжувати нашу традиційну суто наукову працю. Тому я дуже радий, що не тільки я, але й інші фахівці, що займаються україністикою, тоді у різні способи, в тому числі й через наукові публікації, зверталися до ЗМІ, до мешканців західного світу, щоб просто боротися проти такої брехні. Це було дуже важливо, і хоча я не можу сказати наскільки ми насправді інформаційно змінили ситуацію, але, на щастя, як ми знаємо, ситуація вже трохи змінилася на краще, Захід став мудрішим; нарешті Захід запровадив санкції проти Росії. Це були дуже важливі кроки, що було зроблено влітку минулого року, і, на щастя, ця справа триває. Я переконаний, що найгірше вже в минулому, вже пройшло, хоча ми з вами знаємо, що, на превеликий жаль, справжній мир

ще не настав. Проте нині я відчуваю, що вже час повернутися до наукової праці у власному розумінні слова, уже настав цей час. Тепер ми будемо працювати цілком інакше, ніж до останніх подій, ніж до Майдану, ніж до війни, оскільки всі ці події нас дуже змінили. Я, шановні пані і панове, дуже радий, що я, окрім багатьох знайомих і милих мені облич на цьому Круглому столі бачу і незнайомі гідні обличчя, що також додають довіри до такого чудового тексту, що я його прочитав у програмових документах цього Круглого столу. Я просто дуже радий, що вже є такий змістовний прес-реліз, я готовий підписатися відразу під всіма його положеннями. Війна все ще не пройшла, час обговорювати ці події все ще не минув. Ми всі сподіваємося, що невдовзі будемо говорити у минулому часі про цю війну. Насправді у минулому часі! Хай буде мир в Україні і хай ми всі будемо мудріші через усе те, що відбулося і що пережили! Дуже дякую за увагу!

Ганна Скрипник: Спасибі, пане Мозер! Колеги, ще раз хочу зацентувати, що саме завдяки гуманістичній і об'єктивній позиції, дуже демократичній і принциповій позиції пана Міхаеля Мозера, про Україну у Європі більше знають, знають правду. Його ініціативами відбуваються подібні круглі столи, а також конференції у Відні і в столицях інших країн Європи, що додає нам упевненості в тому, що ми не одні у нашій боротьбі. Дякуємо вам, пане Міхаелю!

Шановне товариство, нам слід домовитися щодо регламенту. Оскільки в аудиторії зібралось чимало поважних вчених, то щоб встигли всі виступити, пропоную, якщо не заперечуєте, для доповіді передбачити сім хвилин, а для виступу — п'ять. Згода, колеги? Отже прошу дотримуватися цього регламенту.

Дозвольте надати слово пану Головасі — відомому вітчизняному соціологу, професору, заступнику директора Інституту соціології НАН України, який, сподіваюсь, на підставі соціологічних даних схарактеризує соціальні й геополітичні реалії сучасної України.